

Oponentský posudek

Diplomová práce

Kosmický řád v luriánské kabale a úloha člověka v něm

Vypracovala: Bc. Dominika Mertová

Vedoucí práce: doc. Markéta Holubová, Th.D.

Kolegyně Mertová předložila práci na výše uvedené téma čítající 77 stran. Po formální stránce práce odpovídá požadavkům, což se týká také řádně vedeného poznámkového aparátu, bibliografie zahrnující 35 titulů v českém a anglickém jazyce, a přílohy obsazující vybrané pasáže z luriánské mystické literatury. Kolegyně mohla nicméně uvádět tituly knih v kurzivě, jak ukládá citační norma.

Struktura diplomové práce a její zpracování odpovídají cílům, které si kolegyně vytýčila. Kolegyně se zabývá základními pojmy luriánské kosmogonie a struktury duchovního kosmu, pojetím hříchu a exilu – a, konečně, také luriánskou kabalistickou praxí, jež měla být odpovědí na dramatický ráz luriánské duchovní kosmogonie a kosmologie, v níž náboženská praxe židovského jednotlivce i kolektivu odehrává významnou roli při nastolování kosmické nápravy.

Domnívám se, že kolegyně mohla v průběhu výkladu více konfrontovat chápání některých pojednávaných konceptů v luriánské kabale s jejich pojetím v zoharickém korpusu. Kolegyně na sebe vzala poměrně těžký úkol podat přehled o komplikované luriánské teosofii i praxi v omezeném prostoru, který nabízí diplomová práce, a z větší části se jí to v rámci možností daří. Opírá se přitom o překlady vybraných děl do angličtiny, a sekundární literaturu, z nichž některé tituly již nereflakují nejaktuálnější stav bádání – např. Scholemovy *Major Trends*.

Za nedostatečně zpracovanou považuji první kapitulu věnovanou dobovému kontextu. Namísto vlastních spekulací o aktualitě luriánského učení, zde kolegyně mohla načrtnout životopis Jicchaka Lurii a také podrobněji popsat historii kabalistického centra v Safedu před nástupem luriánské kabaly. V celé práci nezazní ani jednou jméno Mošeho Cordovera. Případně se mohla zabývat mesiášskými a eschatologickými představami židovstva v 16. století.

V úvodu i jinde kolegyně pracuje se zastaralou tezí, že luriánská mystika bezprostředně reflektuje vyhnání Židů ze Španělska v roce 1492. Tuto tezi již dávno rozporoval Moše Idel, dle jehož názoru luriánská mystika tuto dějinnou reflexi postrádá a Scholem ve své hypotéze nebezpečně staví psychologii mezi dějinami a teosofií (viz Idel, Moše. *Kabala – nové pohledy*, str. 305-307).

Práci kolegyně bc. Dominiky Mertové hodnotím známkou „**velmi dobře**“ (2) a **doporučuji k obhajobě**.

V Praze, 8. září 2024

doc. David Biernot, Ph.D.